

МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
учасників XXII Міжнародної
науково-практичної конференції
(26–27 лютого 2026 р., м. Харків)**

Харків 2026

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди (Україна),
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (Україна),
Вірменський державний педагогічний університет імені Х. Абовяна (Вірменія),
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія),
Телавський державний університет імені Якова Гогобашвілі (Грузія),
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (Україна),
Куявсько-Поморська Академія в Бидгощі (Польща)

МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
учасників XXII Міжнародної
науково-практичної конференції
(26–27 лютого 2026 р., м. Харків)

Електронне видання

Харків
2026

Старжець В. Активні методи навчання як ефективний чинник формування громадянської компетентності учнів	478
Тушева В. Міжкультурна освіта у мистецькій проєкції	481

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В МОВОЗНАВСТВІ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВІ І НОВІТНІ РЕЗУЛЬТАТИ В ГАЛУЗІ

484

Вялих І. Методологічні засади дослідження мови в сучасній лінгвістичній науці	485
Калінер Ю. Дискурсивні стратегії маніпулятивного впливу та механізми їх деконструкції	488
Kozii O. Using AI learning a foreign language for professional purposes.....	490
Konovchenko O. Integrative methods of text analysis within the paradigm of cognitive-discursive linguistics.....	492
Насакіна С. Сучасна фразеологія в Україні та світі: методологічний інструментарій	495
Ніколаєску Е. Інструментарій дослідження енантіосемії.....	497
Турчанінова Д. Корпусні та лінгвостатистичні методи у дослідженні китайської мовної системи	499
Фірсова І. Кероване вивчення мови в контексті когнітивного підходу до навчання іноземних мов	502
Зимомря М., Якубовська М. Формування національної ідентичності як основа феномену життєстійкості: на прикладі поезій Олеси Біка	505

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ГУМАНІТАРНИХ НАУКАХ

ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВІ. НОВІТНІ РЕЗУЛЬТАТИ В ГАЛУЗІ

513

Абизова Л., Ємельяненко Г., Ківін О. Методологічні зрушення в сучасних соціально-філософських дослідженнях	514
Blyznyuk T., Mandrykova M. Features of the creation of the still life series “rural motifs” in graphics and mixed techniques	517
Винничук С. Потенціал інноваційних технологій у формуванні рефлексивної компетентності здобувачів вищої освіти	520
Гадинко О. Історична хронологія та генеалогія як засіб пізнання минулого краю (на прикладі міста Сторожинець у XV–XX століттях: загальний огляд).....	526
Kebadze M. Modern scientific research methodology on the example of Georgia: perspectives for integrated development of education and tourism	531
Ківін О. Методологічні засади дослідження дискурсу ідентичності	537
Колодяжний М. Діалектичний закон взаємного переходу кількісних і якісних змін як методологічний базис кримінологічної комплексності	539
Кусков М. Художнє дослідження та концепція мистецтва як виробництва знання	542
Maistrenko O. Methodological principles of developing territorial community identity: art history and design analysis .	544
Мартинюк А. Становлення категоріальної сутності диригентсько-хорової педагогіки як галузі наукового пізнання	547
Мартинюк Т. Українська музична культура XIX століття в контексті процесів національного відродження.....	553
Миронець Н. Генеалогічні дослідження як інструмент вивчення соціальної пам'яті та родової ідентичності	559
Семерніна І. Специфіка методичної роботи концертмейстера на заняттях з постановки голосу в педагогічному університеті	561
Чаєнкова О. Сучасні методи викладання лексики у технічних ЗВО	565

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У НАУЦІ, ОСВІТІ, МИСТЕЦТВІ

569

Апшай М. Цифровізація юридичної освіти у фахових коледжах: роль технологій штучного інтелекту	570
Бондар Ю. Цифрові комунікаційні платформи та їх роль у стратегічному менеджменті репутації.....	573
Бородавка О., Бондаренко Н. Цифрові технології та штучний інтелект у дошкільній освіті.....	576
Бондаренко Р., Єфременко А. Edutainment для фізичного виховання та спорту	578
Halushchak O. Use of case method in training of specialists in economic specialties.....	582
Герасимів З. Цифрові трансформації у професійній підготовці фахівців сфери туризму	584
Грех А. Принципи інтегративного навчання інформатики у закладах загальної середньої освіти.....	588
Гришко С., Левада О., Непша О. Використання цифрових технологій у навчанні географії (на прикладі платформи LearningApps)	591
Держило Ю. Особливості розвитку педагогічної компетентності викладачів ІТ-технологій у закладах вищої освіти	594

Tetyana BLYZNYUK

Doctor of Sciences (Economics), Professor
Head of Creative Management and Design Department
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics
Kharkiv, Ukraine

Maryna MANDRYKOVA

Teacher of Creative Management and Design Department
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics
Kharkiv, Ukraine

FEATURES OF THE CREATION OF THE STILL LIFE SERIES “RURAL MOTIFS” IN GRAPHICS AND MIXED TECHNIQUES

Abstract. *The features of creating a series of still life on the theme of "Rural Motifs" in graphics and mixed media are studied. The terminological principles of the still life genre are considered, the historiography of the problem is analyzed, and the expressive possibilities of graphic and pictorial means in the formation of an artistic image are determined. Special attention is paid to the role of color, tone, and light in creating a thematically coherent series of still life. The significance of the symbolism of the object world as a carrier of figurative and semantic load is substantiated.*

Keywords: *still life, graphics, mixed media, color, tone, composition, symbolism, rural motifs.*

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ СЕРІЇ НАТЮРМОРТІВ «СІЛЬСЬКІ МОТИВИ» У ГРАФІЦІ ТА МІШАНІЙ ТЕХНІЦІ

Анотація. *Досліджено особливості створення серії натюрмортів за темою «Сільські мотиви» у графіці та мішаній техніці. Розглянуто термінологічні засади жанру натюрморту, проаналізовано історіографію проблеми, визначено виразні можливості графічних і живописних засобів у формуванні художнього образу. Особливу увагу приділено ролі кольору, тону, світла та колориту у створенні тематично цілісної серії натюрмортів. Обґрунтовано значення символіки предметного світу як носія образного та смислового навантаження.*

Ключові слова: *натюрморт, графіка, мішана техніка, колорит, тон, композиція, символіка, сільські мотиви.*

Problem statement and its relevance. In contemporary art, the still-life genre often loses its figurative and symbolic depth, focusing primarily on formal experimentation. Objects in the composition are usually combined randomly, without thematic unity and figurative logic. At the same time, classic examples of still-life painting and graphics demonstrate holistic artistic thinking, in which each element of the composition carries a semantic load [2].

In this context, it is relevant to study the features of creating a series of still life, with an emphasis on the thematic component, particularly in the image of rural life, which preserves cultural memory, traditions, and symbolism.

[Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Analysis of significant studies and publications. The problems of the development of the still life genre, its historical evolution and artistic and figurative features were considered in the works of G. Wölfflin as formal and stylistic analysis of art and the evolution of artistic forms, E. Panofsky as iconological method of interpreting images and symbols in art, A. Rigg as theory of “artistic will” and the historical dynamics of form formation), U. Eco is semiotics of culture, symbolism of the artistic image, Y. Lotman as semiotic analysis of visual culture and artistic texts, as well as Ukrainian art historians O. Petrova as theory of imagery and symbolism in Ukrainian fine art, V. Sydorenko as contemporary artistic practices and visual culture), O. Rogotchenko, as the history of Ukrainian art of the 20th century, problems of stylistics and genre transformation, L. Savytska, as artistic language and figurative system of painting, I. Dmytrenko as genre specificity of fine art, problems of composition and imagery, N. Averyanova as aesthetics of the visual image, problems of artistic interpretation, etc.

At the same time, the issue of combining graphic and pictorial means in thematic still life requires further scientific understanding.

The study aims to identify the features of creating a series of still life on the theme of “Rural Motifs” in graphics and mixed media, taking into account compositional, coloristic, and symbolic factors.

Presentation of the primary material. The still life genre has historically been formed as a way of artistic comprehension of the objective world. In graphics and mixed media, tone, line, spot, and chiaroscuro relationships play a special role [1].

Unlike painting, where color dominates, the key element in graphic still life is the conflict between plane and space, between the image and the sheet’s white background [5].

Color in mixed media is not only a means of decoration, but also an essential emotional and semantic factor. Its use allows you to enhance the image’s expressiveness, emphasize the symbolism of objects, and create a holistic color scheme for the series [4].

Color is determined by the interaction of warm and cold tones, light accents, and tonal gradations, which form a single artistic mood.

Thematic still life “Rural motifs” appeals to images of traditional life, where each object carries cultural and symbolic information [3].

Simplicity of form, naturalness of materials, and a restrained color scheme contribute to the creation of a generalized yet emotionally saturated image. The seriality of works is essential, ensuring conceptual unity and the consistent development of the figurative idea.

Conclusions. As a result of the study, it was established that creating a series of still life in graphics and mixed media requires a combination of formal and figurative solutions. The leading role of color, tone, and light in the formation of an artistic image is determined. It is proven that thematic still life, in particular with an emphasis on rural motifs, remains relevant in modern art due to its ability to convey cultural meanings and emotional states through the objective world.

References

1. Балута О. Натюрморт в Українському мистецтві. *Молодий вчений*. 2019. Вип. 11 (75). С. 833–834. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-176>
2. Боева С. Ю. Основні тенденції розвитку образотворчого мистецтва в сучасній Україні. *Сторінки історії*. 2013. Вип. 36. С. 176–191. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/9480>
3. Криволапов М. О. Українське мистецтво ХХ сторіччя в художній критиці. Теорія. Історія. Практика. Київ : КИТ, 2010. 476 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kryvolapov_Mykhailo/Ukrainske_mystetstvo_KhKh_stolittia_v_khudozhnii_krytytsi_Teoriia_Istoriia_Praktyka.pdf?PHPSESSID=e8vkj1nnp3o9k6olq8vf0usmo6
4. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво : Словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга – Боган, 2008. 216 с. URL: <https://dk-books.com/upload/iblock/9ef/9efc84af50c5e5ff0e52567d439c1a5c.pdf?srsId=AfmBOorAXYYK8O4r6vMQexu meuqpyK1J3V430m-3iyUOnwdpn-5uUc4K>
5. Сотник Л. І. Колір і його значення у мистецтві. *Вісник Харківської державної академії дизайну та мистецтв. Серія «Теорія мистецтва»*. 2015. № 6. С. 32–36. URL: <https://visnik.org.ua/pdf/v2015-06-06-sotnyk.pdf>

Сергій ВИННИЧУК

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна

ПОТЕНЦІАЛ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розкрито потенціал інноваційних технологій у формуванні рефлексивної компетентності майбутніх учителів початкової школи. Уточнено сутність поняття «інноваційні педагогічні технології». Акцентовано увагу на сучасних технологіях: інтерактивних, інформаційно-комунікаційних, ігрових, проблемного навчання, організації успішної діяльності, портфоліо, сторітелінгу, скрайбінгу, дебрифінгу, які розвивають рефлексивні навички самоаналізу, критичного осмислення власної діяльності та спонукають до усвідомлення необхідності професійного самовдосконалення.

Ключові слова: інноваційні технології, рефлексивна компетентність, здобувачі вищої освіти, заклад вищої освіти, освітній процес.

Abstract. The article reveals the potential of innovative technologies in the formation of reflective competence of future primary school teachers. The essence of the concept of «innovative pedagogical technologies» is clarified. Attention is focused on modern technologies: interactive, information and communication, gaming, problem-based learning, organization of successful activities, portfolio, storytelling, scribing, debriefing, which develop reflective skills of self-analysis, critical reflection of one's own activities and encourage awareness of the need for professional self-improvement.

Keywords: innovative technologies, reflective competence, higher education students, higher education institution, educational process.

Постановка проблеми та її актуальність. В умовах цифровізації, глобалізації та переходу до компетентнісної парадигми вищої освіти вагомим значенням набуває професійна підготовка сучасного вчителя початкової школи, який має бути здатним не лише засвоювати знання, а й критично аналізувати власну діяльність, її результати, приймати відповідальні рішення. З огляду на це, постає необхідність у формуванні рефлексивної компетентності здобувачів вищої освіти, яка є необхідною умовою підготовки конкурентоспроможних, здатних до саморозвитку фахівців.

Вагомий потенціал для формування рефлексивної компетентності вбачаємо в інноваційних технологіях, які спонукають майбутніх педагогів до осмислення власних дій, навчальних стратегій, результатів діяльності через виконання проблемних, практико-орієнтованих завдань, сприяють активізації пізнавальної діяльності, розвитку навичок

[Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Наукове видання

Методологія сучасних наукових досліджень

Збірник наукових праць
учасників XXII Міжнародної науково-практичної конференції
(26–27 лютого 2026 р., м. Харків)

Електронне видання

Відповідальний за випуск: Катерина ЮР'ЄВА

**Відповідальність за зміст публікацій, достовірність інформації
і даних, коректність цитування та посилань, дотримання норм
академічної доброчесності несуть автори**

Ум. друк. арк. 65,25

Електронне видання

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
вул. Алчевських, 29, м. Харків, 61002